

Fogyatékoság a gyermek- és ifjúsági irodalomban

Savanyu Beáta

Gyógypedagógia BA, levelező munkarend

Neveléstudományi Intézet, Gyógypedagógiai Tanszék

Belső témavezető: Dr. Gombos Péter tanszékvezető egyetemi docens. Szakdidaktikai Tanszék.

Szakedolgozatom témaválasztásánál az elsődleges motiváló tényező az irodalom szeretete volt. Hosszú ideje meggyőződésem, hogy az irodalmi művek megoldási lehetőségeket adhatnak a saját életünkben felmerülő problémákkal kapcsolatban, visszatükrözhetik nehézségeinket ugyanúgy, mint a megélt örömeinket. Az irodalmi művek – legyen szó akár versekről, akár regényekről – a maguk varázslatos módján tárnak eléink csodálatos vagy kevésbé csodálatos világokat, élettörténeteket, mutathatnak példát, kiutat, esetleg megfogalmazzák azon gondolatainkat, érzéseinket, érzelmeinket, amelyekhez nekünk nincsenek megfelelő szavaink. Az irodalmi művek tanítanak, ha jól olvassuk, jól értelmezzük őket. Meggyőződésem, hogy mindenkinek megírták már a „regényét”, amely elindíthatja az adott személyt az olvasóvá válás útján.

Dolgozatomban igyekeztem bemutatni, hogy a feldolgozás céljából választott két regény szerzői milyen módon ábrázolják az autizmus-spektrumzavarral, illetve az Asperger-szindrómával élő (fő)szereplőiket, hogyan jelenik meg a fogyatékoság ezen típusa a két ifjúsági irodalomban. A két regény olyan módon hordoz ismeretanyagot, informál az autizmussal kapcsolatban, hogy közben magával ragadó és izgalmas történetet hoz létre a szereplők árnyaltabb megismeréséhez, elfogadásához. A történetek egyrészt szerethetővé teszik mindkét gyermeket, másrészt hőökké emelik őket. Hőökké, akik olyan példaértékű bátorságról tesznek tanúbizonyságot, amelyek méltán kiválthatják nemcsak a gyermek, hanem a felnőtt olvasók elismerését is. A regények finoman és árnyaltan mutatják meg az autizmussal élő gyermekek erősségeit és gyengeségeit, különös gondolkodásmódjukat, sajátos viselkedésüket, mindennapi nehézségeiket, félelmeiket. Megmutatják az olvasóknak, hogy az autizmussal élők nem kevesebbek vagy rosszabbak társaiknál, egyszerűen csak mások,

akik nagyon sok segítségre, megértésre és elfogadásra szorúlnak, ahhoz hogy ebben a világban, ami egyszerre túl sok és túl kevés számukra, teljes életet élhessenek.